

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyszeri szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsekkelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Achilles-sarok.

Fiume, július 11.

A parlament színjátékának legördült a függönye s a hallgatóság, a nemzet tapsa nem riad fel. A bőrére ment a játék s nem szerzett semmi élvezetet. A komédia egyébként jól volt rendezve, s mert az egész fölvonáson nem hangzott nyílt színen taps, a horvátok kijátszásával igyekeztek némi hatást elérni, amelynek értékéről még ma nem alkothatjuk meg a megfelelő fogalmat. Ez volt a csattanója a parlamenti színháznak, — de csak látszólag, mert a «csattanó» nem a horvátokat érte, hanem az egész országot, amely fűt-fát adott a «közösség»-nek s nem kapott érte semmit. Se szűr, se posztó!

Minket egyébként Andrassy Gyula gróf belügyminiszter érdekelhetett. Az alkotmánybiztosítékjai mellett a kivándorlás elleni intézkedései tűntek ki, amelyeknek ugyan nem élvezzük még a hasznát. Sőt, a fiumei viszonyokat tekintve, a belügyminiszter buzgalmit két szempontból nem honorálhatjuk kellően. Ime az egyik szempont: A törvény előírja, hogy a fiumei határrendőrséget fel kell állítanunk. Andrassy pedig szüntelenül az alkotmány, szóval a törvények biztosításán fáradozik s e mellett ő maga követ el mulasztást, amikor érintetlenül hagyja heverni és beroszadásni a határrendőrség kérdését. Az alkotmány legfőbb védelme, hogy megvalósítsuk azokat

az intézményeket, amiket a szentesített törvények előírnak. A határrendőrség kérdése pedig — ez a nebánts-virág — akárhányszor felszínre kerül, mindannyiszor le is tűnik.

E kérdéssel szoros kapcsolatban van a második kifogásunk is. A határrendőrség fel nem állításával hogyan akarja Andrassy a kivándorlást megcsappantani? Amivel egy csapással ragyogó sikert érhetne el a kivándorlás kérdésében, a határrendőrség felállításával, azzal késelekedik s így a legkimagaslóbb munkáiban nem adhatjuk meg neki, fiumeiek, az elismerést. Amíg nem látjuk a határrendőrséget, addig nem vehetjük komolyan az alkotmánybiztosítékok jegyében megindított küzdelmét, s addig csak mosolygunk azon a jó-akaratu, de hiábavaló buzgalmon is, amivel a kivándorlási lázat, mondhatnók epidémiát, le akarja hűteni. Erre a bajra nincs más ir, mint a kemény operáció, a határrendőrség: a hazafias versek, szónoklatok nem segítenek rajta. Ráolvasással se lehet ezen segíteni s bizonyosan tudjuk, hogy még a szent klérus se segíthet rajta, jóllehet Andrassy a papokat is segítő társul hívta fel a kivándorlás megakasztására. Ezek nyilván megkongatják az ország összes viharkergető harangját, de a nép mégis csak özönlik Amerikába.

Ez tehát Andrassy Achilles-sarka. Tetőtől-talpig vértézett áll azon a porondon, ahol társai annyi bohóckodást vittek végbe: de védtelen azon a ponton, amely az ő

egész programját illuzóriussá képes tenni. Pedig meg tudná valósítani ezt a kérdést, nem függ királyi placet-től. Pusztán az akaratán mulik, hogy még nem valósították meg annak a törvénynek a parancsait, amely még élettelenül és csufosan elmellőzve fekszik a magyar törvénykönyvben.

K. V.

Dalmácia visszacsatolása.

Az 1868. évi XXX. t.-cz. alapján Dalmácia a magyar szent korona területéhez tartozik, de már régóta Ausztria tartja ezen a szép tartományon is a karmait. A képviselői, akiknek a magyar országgyűlésen volna a helyük, a Reichsrathban vannak. Ez a körülmény nincs is ezeknek inyükre, mert tudják, hogy a törvények őket más ország szívéhez utalják, amely országgal a rokonszenvük is jobban van összeforva. Ausztria, amióta csak megvetette lábát Dalmácia területén, azóta mindig azon volt, hogy azt a földet — atézzen ennek gazdasági és politikai előnyeit — minden eszközzel megőrizze összelopkodott orszagocskái között. A derék dalmaták azonban csak kényszerűsügből tűrik az osztrák beavatkozást, amiről minden alkalommal bizonyoságot is adnak. Így a Reichsrath legutóbbi megnyitásán is élénken hangsúlyozták, hogy az osztrák képviselősejük nem törvényszerű s az eddig alkotott precedensek, amennyiben az osztrák képviselő-

— Mit szól hozzá? hátha megszöknénk a gyászkiéretből s kocsiiban várnók meg a gyászmenetet a temetőben?

— Nagyszerű ötlet! Keressük meg a kocsiinkat!

Ugy látszik, hogy mindenki így gondolkozott és cselekedett, mert ezután már nem hallottam egy bangot se.

Természetesen nagyon haragudtam ezekre a derék barátaimra. De egyszerre csak elkezdett a vér bizserogni a lábamban. Megpróbáltam a lábamat megmozdítani és sikerült is.

Föl akartam emelni a koporsó födelét, de ez már nem sikerült. Ó, az unokaöcsém gondoskodott róla, hogy a koporsómat jól leszögezzék. Szerencsére már kialtozni is bírtam s az ökleimmel is verdestem a koporsó oldalát. A szolgák ezt észrevették s fölemelték a koporsó födelét. Felülök a koporsóban s körülnezek — a jó barátaim már mind eltűntek. Mind a temetőben akartak megvárni.

— Vigyének vissza azonnal! — szóltam a halottas kocsihoz. — Ebből a kirándulásból elég volt ennyi is . . . rettenetesen éhes vagyok.

Hazavittek s egy félóra múlva már vidáman ettem egy pompás borjuszeletet. Aztán bezártam az ajtókat, lefeküdtem s úgy aludtam, mint egy kanonok.

Másnap reggel még ágyban feküdtem, mikor már behozattam a postát. Legalább száz levelet kaptam.

— Ah, — gondoltam magamban, — szerencsét kívánnak a föltámadásomhoz . . . De most már késő, kedves barátaim, mert

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

A neveletlen halott.

Irta: Octave Pradels.

Egy igen nagyszerű ebéd után, amikor nagyon vidám hangulatban voltam, elkövettem azt az ostobaságot, hogy telőtől nélkül mentem el hazulról. Olyan csuf idő volt, hogy az ember még az anyósát sem verie volna ki a házból. Természetes tehát, hogy tudógyuladásba estem.

Három orvos gyűlt az ágyam köré. Ugyan kérem, mit tehettem volna egymagam három orvos ellen? Természetesen meghaltam! . . . Persze csak hivatalosan, mert csak tetszhalott voltam.

Mivel az orvosok mégis valóságos halottnak nyilvánítottak, ezüst szögekkel kivet koporsóba fektettek. Ó, az unokaöcsém, egyetlen örökösöm, nagylelkűen akart elbánni velem.

Mindent hallottam, amit a közelemben mondottak, a hallószervem rendkívül élesnek bizonyult, — talán még azt is meghallottam, amit a szomszédszobában beszéltek. Megmozdulni azonban egyáltalán nem bírtam. Önök persze nem gondolják, hogy valami nagyon jól éreztem magam, mikor láttam, hogy egyre közeledik az az óra, amelyben átköltöztetnek a halottak birodalmába.

Mikor ravataira tettem, tömérdek sok barátom látogatott el hozzám, hogy kifejezze részvétét az unokaöcsém előtt. Hallottam is, hogy mit beszélnek:

— Ó ez a szegény Brisemiche! Milyen kár érte!

— Valósággal arany-szíve volt!

— S milyen derék, becsületes ember volt!

— Mindig kész volt arra, hogy szívességet tegyen barátainak.

— Es milyen jó modoru, milyen szellemes ember volt.

— Hja, a derék emberek mindig hamarabb meghalnak, mint a gonoszok!

Az unokaöcsém elkezdett zokogni.

Nagyon boldog voltam, — már amennyire a koporsóban elevenen boldog lehet az ember.

A templomba vittek. Feltizenkettő volt, mikor a gyászmise megkezdődött.

— Teringtét, milyen hideg van!

— Rettenetes idő!

— Igazán legjobb volna, ha valami törvény megtiltaná azt, hogy az emberek telen is meghalhassanak!

— Ha tudtam volna, hogy ilyen sokáig tart a mise, akkor csak a névjegyemet küldtem volna el a családnak . . . stb. stb.

A szertartás után a Père-Lachaise temetőbe vittek; körülbelül ilyen beszélgetéseket hallottam:

— Ostobaság délelőtt feltizenkettőkor temetkezni! Még nem is reggeliztem.

— En sem, pedig már rettenetesen zugalódik a gyomrom.

— Öneki persze már mindegy . . . ő ugyan nem fog többé reggelizni!

— Ha még sokáig tart ez a komédia, megfagy a lábam.

házban ültek, nem másíthatják meg az ő jogait.

Dalmácia visszacsatolásának kérdése tehát már megérett, minden jel erre mutat, s nagyon hasznos és hazafias munkát mivel Havass Rezső dr., aki már harmincz esztendeje fáradozik a kérdés megvalósításán. Most végre ott tartunk a kérdésben, hogy a képviselőházban Nagy Dezső felszólalt Havass Rezső visszacsatolási javaslata mellett, a Ház általános hozzájárulásával. Nos, ez már szép eredmény, sőt, mondhatni, Havass Rezső dr. küzdelmének a legszebb és legsikeresebb mozzanata, de kívánatos, hogy minél előbb kövesse ezt maga a visszacsatolás tenye is. A kérdés sorsa most a kormány kezébe van leteve.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A horvátok tiltakozása a főrendiházban.

Budapest, jul. 11. A főrendiház ma délelőtt tíz órakor ülést tartott *Dessewffy* Aurél gróf elnöke alatt.

A kvóta-küldöttség jelentésének előterjesztése után áttért a Ház a vasutasok fizetésrendezéséről és szolgálati pragmatikájáról szóló törvényjavaslatok tárgyalására.

Elsőnek *Tomassich* Miklós, a főrendiházba kiküldött horvát képviselők egyike szólt. Foglalkozott a Magyarország és Horvátország között a vasutasok szolgálati pragmatikájáról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban keletkezett konfliktussal s a következőket mondotta:

— Két népről van szó, amelyek eddig barátságban éltek s ma nyílt harcot folytatnak egymással. Gyűlölet gyűlöletet szül. Majd nyilatkozatot olvasott fel, mely szerint a horvátok jogainak sérelem esett magyar részről; a horvát nyelvet nem ismerik el többé, jóllehet az kötelező volt eddig Horvátországban. Tiltakozik Horvátország jogainak megnyirbálása ellen és hangoztatja Horvátország függetlenségét.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter *Tomassich* beszédére válaszolva kijelenti, hogy nem igaz az, hogy a kormány a horvátok jogait nem tartja tisz-

most már tudom, milyen kétszínűek vagytok!

De szó sincs róla, hogy szerencsét kívántak volna! Nagyon ostoba leveleket kaptam. Ime belőlük mutatónak egy-kettő:

«Kedves barátom . . . ezentul meghalatsz, ahányszor csak akarsz, en ugyan nem megyek el többé a temetésedre! . . . Hiszen még te sem becsülted magadat annyira, hogy egész a temetőig elmentél volna a halottaskocsival.»

Ime egy másik level:

«Uram, az ön magaviselete egyszerűen megbocsájthatatlan . . . Különben minden ember úgy gondolkozik, mint én: csak neveletlen ember képes arra, hogy délelőtt temetkezzen!»

Ami pedig az öcsémet, a kedves örökösömet illeti, annyira megfázott a temetésemen, hogy agyhártyagyulladását kapott, sőt nagy fájdalomra áldozatul is esett ennek a betegségnél.

Annnyit azonban megtanultam az esetemből, hogy csak akkor tudjuk meg, mennyit érnek a barátaink, ha látjuk, hogy hogyan viselkednek a temetésünkön.

teletben. A horvát nyelv eddig nem volt kötelező Horvátországban és az ő javaslata révén ez is szóba került. A kormány nem akar mást, mint jót és békét és ha a horvátok erről nem akarnak tudomást venni, akkor a kormány nem tehet egyebet, mint hogy alkalmazza a törvényeket. Az én vágyam — mondja *Kossuth*, — mindig az ország jóléte volt.

Ezután még *Zichy* gróf szólt.

Végül a Ház a két törvényjavaslatot elfogadta.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 11. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. Az ülésen az 1904. évi zárszámadást tárgyalták s a Ház el fogadta *Éber* Antal előadó jelentését. Majd *Wekerle* Sándor miniszterelnök referált a Margitsziget megvásárlása dolgában.

A kiegyezés.

Budapest, július 11. Most már teljesen bizonyos, hogy e héten nem érnek véget a kiegyezési tárgyalások. A két kormány között élesebb differenciák merültek föl. Előreláthatólag az egész hónapban át a vasut és a fogyasztási adó kérdéséről fognak tárgyalni.

A villám áldozatai.

Budapest, július 11. Az egész országon nagy vihar vonul végig s Német-Szent-Péteren, ahol szintén hatalmas vihar tombolt, négy embert agyonsújtott a villám. A szerencsétlenül járt emberek a toronyba menekültek a vihar elől s oda csapott be a villám.

A lagunák városából.

Magyar világ Velenczében. — A pénzkirály látogatása.

Velence, július 10.

Budapesten horvátul, Fiumében olaszul, Velenczében magyarul beszélnek. Körülbelül ez a valóság. Velenczében reg nem volt olyan magyar világ, mint az utóbbi napokban Barmérre is járt az ember, mindenütt a magyar szó járta. A nászutas pár magyarul suttogott a nemzetközi tárlat termeiben. A vendéglőkben magyarul kértek enni, no meg inni valót a magyar pedagógusok. Persze próbálgatásuk meddő volt — a németet még érti valahogy a talján, de biz' a magyarból csak annyit tanul meg a pinczér meg a szálloda portása, amennyire föltétlenül szüksége van.

— Jó napot. Jó utat. Igen, nem.

Ennyi a portások magyar tudománya. Ezzel pedig nem igen boldogul a magyar pedagógus, ha mindjárt Fiumében kongresszusozott is és megismerkedhetett az olasz nyelv legegységesebb kifejezéseivel.

Vagy százhuszan vannak itt magyar pedagógusok. Az egész Manin-szállót ők lakják. A Lidón is sok a magyar. Mánások, színészek és újságírók. Kissé különbözők a foglalkozások. De azért összeférnek szépen.

Egy magyarruhás, csizmás pedagógus akad mindenütt az utunkba. Debreczenben tanít vagy harmincz esztendeje s már úgy megszokta a magyar ruhát, hogy mást nem tud viselni. Így járja a külföldet is. Mikor vagy tízedszer találkozunk különböző helyeken, az

atyámfia így szól egy másik pedagógushoz:

— Ez a zsurnaliszta mindenütt belém botlik. Ha Debreczenben vagyok, ott látom. Ha Fiumében kongresszus van, neki is ott kell lenni. Ha Velenczében utazom, ő is ide jön, s ha ebédelni akarok — nem elfoglalja a helyemet?

A Manin mintha valami magyar kolónia székhelye volna. A zongorán magyar nótát játszik valami piarista tanár.

— Éj van, esőnd és nyugalomnak éje . . .

Ezt játszsza. De bizony, az éj csak nem akar esőndes lenni. A zongora játéka, az éneklő pedagógusok baritonjának hangja föl száll a mi szobánkba is és mi mindenféleképpen tudjuk az éjszakát, csak esőndesnek nem.

Aztan végre elhallgat a magyar dal. Ujra idegenben vagyunk. A pedagógusok is aludni tértek, hogy másnap Szent Antalnak hódoljanak Páduában.

— Ha én Vanderbilt volnék! — sóhajt föl a kísérőm.

— Nekem szebb yachtom volna, — vigasztalom.

A pénzkirály yachtja horgonyoz a lagunák vizein. Az amerikai trikolort lengeti rajta a szél. A pénzkirály azonban most nem lakik rajta. A Grünwald és Bauer-szállót szerencsételte azzal, hogy ott szállott meg.

A pénzkirály csak rövid időre tervezte Velenczében való időzést, de tehet is ő róla, hogy a lagunák városa még nyáron is szép!

— Ilyen várost még a mi pénzünkön sem építhetneak, — mondja a titkárja.

Minthogy a pénzkirály nem közelíthető meg mostani utazásán, tovább kérdezősködöm:

— Meddig maradnak?

— Azt nem tudni. A pénzkirály hirtelen szokott határozni. Lehet, hogy még ma fölszedi hajónk a horgonyát. Lehet, hogy meg sokáig itt maradunk.

— Vajon mennyibe kerül a pénzkirály egy utazása?

— Hja kérem! Azt majd az utazás végén tudjuk meg. Biztosítom, hogy nem sokba.

Láttam, hogy szófukar emberrel van dolgom. Azután pedig a közvetett intervjúk zsurnalisztikai szempontból egy pipadönhányt sem érnek. Tehát elbucsztam.

Ugyanaznap estefelé felhangzott Vanderbilt yachtjának tutulása. Azután megindult a szép fehér hattyutestű hajó.

A pénzkirály csakugyan hirtelen határozott.

Dongó

VÁROSI ÜGYEK.

* A központi választási bizottság. A központi választási bizottság, amelynek működése a képviselőválasztásokra terjed ki, ma *Luppis* A. F. alpolgármester elnöklésével ülést tartott. *Luppis* alpolgármester üdvözölte az új bizottságot, majd fölkerlte, hogy válaszson egy jegyzőt és egy albizottságot. A bizottság jegyzőjévé *Stupicich* Pétert választották meg; az albizottság tagjai lettek: *Duimich* János, *Kaufmann* Bertold, *Martich* Angelo és *Stupicich* Péter. Az albizottság az 1908. évi választói névjegyzék ellen beadott felszólalásokat fogja elintézni. A központi választási bizottság e hó 16-án ismét ülést tart.

*** A városi állandó bizottság ülése.**
A városi állandó bizottság pénteken déli 12 órakor ülést tart *Bellen* András dr. alpolgármester elnökletével. A nyílt ülés napirendjén különféle előterjesztések és interpellációk állanak és egy javaslat a plassei villamos ügyében. A zárt ülésen a vízvezeték kiterjesztése, a villamosvasutó ügye és egyéb kisebb ügyek kerülnek tárgyalásra.

KÜLÖNFÉLE.

— **A haditengerészet parancsnoka Fiumében.** A «Lacroma» hadiyacht ma délelőtt Pólából kikötőnkbe érkezett. A yacht itt bevárja *Montecuccoli* Rudolf gróf tengernagyot, a haditengerészet parancsnokát, aki holnap délelőtt érkezik Bécsből Fiuméba és innen Dal macedziába indul.

— **Hadihajóink utja.** A «Sankt-Georg» hadihajó tegnap Pólába, az «Aspern» hadihajó pedig Sebenicóba érkezett. A hajókon semmi baj.

— **A Lloyd új hajója.** Trieszti tudósítónk jelenti, hogy ma becsátották vízre szép ünnepség keretében az Osztrák Lloyd hajóstársaság «Baron Beck» nevű legújabb gőzösét, amely a Lloyd-arszenálban készült s annak százhetedik építménye. Delelőtt 11 órakor ment végbe az új gőzös vízrebocsátása. Ez alkalomból megjelent a helyszínen *Frankfurter* Albert igazgató és a társaság vezetői közül többen. A vízrebocsátást az arsenál főmérnökei ellenőrizték s mikor ez az aktus szerencsésen véget ért, *Frankfurter* igazgató az arsenál vezetőségének egészségére emelt poharat. Az új hajót most fúják fölszerelni, úgy hogy nemsokára megkezdheti első tengeri útját.

— **Községi választások Lovranában.** Lovranában most folynak a községi választások. Ma a második választótisztület szavazott: az olasz nemzeti liberálisok 30, az ellenzéki jelöltek pedig 4 szavazatot kaptak.

— **A «Pannonia» megérkezett.** A kivándorlókat szállító «Pannonia» Cunard-gőzös tegnap érkezett meg New-Yorkból kikötőnkbe. Utjában Triesztet is érintette, ahol a visszavándorlók partra szállottak. *Irvine* kapitány, a hajó parancsnoka ma délelőtt jelentést tett a révkapitányságnál, hogy utközben *Cimcsics* Lajos 25 éves visszavándorló tudósorvadás következtében meghalt a hajón. Rajta kívül elhunyt még *Gottler Emma* másfél hónapos csecsemő is. — A «Pannonia» szombaton indul innen vissza New-Yorkba, előreláthatólag közel 2000 kivándorlóval.

— **Megőrült visszavándorló.** A visszavándorlók között bizony ritka az olyan ember, aki jót mondhat el amerikai próbálkozásairól. Az egyik letörve, elrongyolódva, a másik betegen, tönkretett idegzettel érkezik vissza, hogy szomorú hírhozója legyen annak: minő sors várja a magyar kivándorlót Amerikában. A «Pannonia» visszavándorlói között, a hajó parancsnokának jelentése szerint, volt egy *Kempff* Antal nevű magyar ember is, akin az utasok az örültség jeleit vettek észre. Jelentést tettek erről a hajóorvosnak, aki figyelemmel kísérte a visszavándorlót és konstatálta,

hogy *Kempff* csakugyan megőrült. Mikor a hajó megérkezett Fiuméba, a szerencsétlen utast a kórház megfigyelő osztályába szállították.

— **Hajóstársaságok tarifaharcza.** Annak idején a Morgan-féle hajótröszt és a német hajóstársaságok szövetkeztek, hogy az észak-atlanti hajószolgálatot közösen meghatározott feltételek mellett bonyolítsák le. A Hamburg-Amerikai társaság azonban már májusban fölmondta a közösséget és augusztus elsején kilép, mert négy új hajót épített, amelyekkel nagyobb forgalmat bonyolíthat le, mint amennyi neki a hajótröszt kebelében jutott. A felmondás folytán a *fedélközi viteldiákat 40 koronával leszállították.* Legutóbb Londonban tárgyaltak a szerződés megújítása érdekében. A tárgyalás azonban londoni jelentés szerint teljesen meghiúsult. A vetélkedő hajóstársaságok elkészültek arra, hogy tarifaháborút folytassanak egymással, bár az 1904. évben folytatott tarifaharcban már súlyos veszteséget szenvedtek.

— **A feltékeny szerető.** *Trani* Ede czipész-mesteri, aki a minap feltékenységből háromszor ráírt a kedvesére, ma délelőtt 11 órakor átkísérték a rendőrségtől az ügyészség fogházába. Kihallgatása holnap kezdődik.

— **A kávéárak emelkedése.** A kávépiacokon hosszabb idő óta észlelhető baisse-t, mint szakkörök vélik, valószínűleg rövidesen a kávéárak tetemes emelkedése fogja felváltani. Valószínűvé teszi ezt az a körülmény, hogy a kávéültetvényekre rendkívül kedvezőtlen idő jár. Érthetetlennek tűnik fel, hogy az európai piacok csak a legutóbbi napokban reagáltak a fontosabb kávétermelő vidékekről érkező esőhírekre, melyek szerint kétségtelennek látszik, hogy az esőzések nagy károkat okoznak a kávéültetvényekben. Bizonyosnak látszik tehát, hogy a braziliai kávétermelés az idén a tavalyi rendkívüli bőtermésű esztendő után gyengébb lesz és e miatt a kávébehozatalok is csekélyebbek lesznek. Az árak alakulását a jövő ősze még nem lehet meghatározni, mert arra elsősorban a felhozatalok mérvadóak. Hogy milyen arányú lesz a kávéfelhozatal, arra vonatkozólag csak a megbízható termésbecsések közzététele után lehet nyilatkozni.

— **Új huszkoronás bankjegyek.** A forgalomban levő huszkoronás bankjegyek nagymérvű hamisítása arra készíteti az Osztrák Magyar Bankot, hogy új huszkoronás bankjegyek kibocsátásának tervével foglalkozzék. Az új bankjegyek előállításának költsége darabonként hat fillérre rugna és így a forgalomban levő, harmincz millió korona összegű huszkoronás bankjegyek helyett kibocsátandó új bankjegyek előállítása 1.8 millió koronába kerülne. A bankjegyeket különben rendszerint minden három évben kicserélik, mert összehasonlíthatatlanul jobban használódnak el, mint az aranypénz.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

Lakatostanonczul

felvételük két fiu Csernyus István épületlakatosnál, Via Serpentina 16. szám.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2 % netto kamatot

terít meg máától kezdve feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállóval szemben

készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókát, hajfonatot és mindenféle hajdizst.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek üzletemben kaphatók.

FIGYELEM!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

peccés és vaktükröket

minden nagyságban teljesen újalakítom.

Számos elismerő és ajánló levél.

Csak rövid ideig tartózkodom Fiumében.

Senki el ne mulassza tehát hibás tükrét mielőbb kijavíttatni. Levelezőlap utján tett meghívásra szívesen jelentkezem.

Számos pártfogásért esedez
Ballabán Leo,
Fiumara 8.

MIRAMAR

Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely

és tengeri fürdő.

A szálló közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —

Kávéház és étteremmel. —

Lift — villanyvilágítás —

Olvasó terem. —

Hidegvízgyógyintézet —

— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás

Mérsékelt árak

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérbajokban, továbbá **elkövérédek, szívelhajasodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvény-nél, vérbőség-nél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerész-nél **Komáromban.** Kapható minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben. **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvíz-ekkel.

„OLIMPO“ Szoba és czimerfestő vállalat.

Via Germania 11. sz. Braida.
Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok:

A rendőrség kutyái.

A megtámadott kocsiposta.

A durezás fiu stb. stb.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

Katonák és tiz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolást a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádög-, vászon- és üveg-czimitáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

„ELEKTRA SZALON“

(Mozgófényképek).

(Corso 14. szám, szemben a postaépülettel).

1907. július 12-étől július 20-ig

Kitünő új műsor.

Állandó előadások.

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és d. u. 1/4—11-ig.

Belépti díj:

hely 50 fill., gyermekeknek 10 éven alul 30 fill. II. hely 20 fill., gyermekeknek 10 éven alul 10 fill.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás,
Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben,
Tulajdonos: **Gulyás László.**
Valódi magyar konyha. Étkezésre
elfogadok előfizetőket.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Gyönyörű kerthelyiség kuglizóval, mely már
elkészült és a t. közönség rendelkezésére áll.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kaphat
minden gyógyszerészeti különlegessé,
gyógyszappanok, az összes ásványvíz,
oalettezikkek és szépitőszerek, stb. stb.

A FIUMEI

Néptakarékpénztár

(Pučka Štedionica)

FIUME, Via Riva I. sz. - Alapított 1873.

Takarékbetétek elfogadása és visszafizetése
előzetes felmondás nélkül; különleges e-
setekben az alapszabályok 39 §-ának al-
kalmazásával.

Folyószámla letétek és hitelnyújtások.

Előlegek értékpapírokra, árukra s más érté-
kekre.

Váltóleszámitolás 3 esetleg két jó aláírásra
3 hónapig terjedő időre.

Jelzálogkölesönök ingatlanokra az érték
feléig.

Az Igazgatóság.

Gyógymaszázásokra

ajánlja magát Czirkvenicza és környéke
részére

Eisenmenger Fritz

okleveles masseur, a délutáni órákban.

Lakik: Miramar szálló, Czirkvenicza.

A Fiumei Népbank Részvény-Társaság

(FIUME. Andrassy-uteza 1. sz. I. em.)

elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett betéteket takarékkönyvekre, szám-
ára és giro-számlára;

hitelt nyújt folyó számlára és elfogadványokra;

leszámitol váltókat és kereskedelmi értékeket;

kibocsát csekkeket, utalványokat és hitelleveleket a monarchia és a külföld
minden nagyobb városába;

vesz és elad értékpapírokat, külföldi váltókat és bel- és külföldi pénznemeket;

előleget nyújt árukra és értékpapírokra;

megőriz és kezel értéktárgyakat;

gondoskodik okmányok, értékpapírok, szelvények és kisorsolt értékek

inkasszójáról; végrehajt tőzsdei műveleteket kellő gyorsasággal;

fizetéseket eszközöl mérsékelt feltételek mellett a főbb kereskedelmi piacokon.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

— fiumei főraktára. —

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot
tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palacz-
kot tartalmazó eredeti ládákból.

— Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. —

— Bárhova házhoz is történik szállítás. —

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-
lungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: **Bardola V.**

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi
takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselő: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.